

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fākss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

Rīgā

____ . 11 . 2008 . Nr. 21-06/_____

SIA „Aspiro Latvia”
Vienot. Reģ. Nr.40003558745
Kalnciema ielā 33-4
Rīgā, LV-1046

Par komercpraksi

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – *NKAL*) 15.panta pirmo daļu, pēc savas iniciatīvas ir izvērtējis SIA „Aspiro Latvia” (turpmāk – Sabiedrība) īstenotās komercprakses atbilstību to regulējošo normatīvo aktu prasībām, izplatot mobilo telefonu pakalpojumu reklāmu (turpmāk – Reklāma), kas ietver sevī melodiju, attēlu (u.tml.) pasūtīšanas uz mobilo telefonu abonēšanu. Reklāmas izplatīšana ir konstatēta žurnālā „Privātā Dzīve” Nr.39 (30.09.2008.).

Reklāmas izplatīšana ir uzskatāma par komercpraksi *NKAL* 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, jo Reklāmas izplatīšana ir tieši saistīta ar pakalpojuma sniegšanas veicināšanu patērētājiem.

PTAC informē, ka 2008.gada 10.novembrī tika veikta pārbaude (Akts Nr.BN-134-A1), kurā PTAC konstatēja tālāk minēto:

Pasūtot vienu no Reklāmā piedāvātajām vienībām, tiek uzsākta mobilās izklaides abonēšana par 1,90 Ls nedēļā ar minimālo abonēšanas periodu 2 nedēļas. Pasūtot vēl kādu no Reklāmā piedāvātajām vienībām tajā pašā kategorijā, tiek uzsākta jauna parakstīšanās. Pārbaudes rezultātā PTAC secina, ka, pasūtot jebkuru no Reklāmā norādītajām vienībām, tiek uzsākta jauna parakstīšanās par 1,90 Ls nedēļā un, pasūtot, piemēram, 6 no Reklāmā piedāvātajām bildēm, tiek uzsāktas 6 atsevišķas parakstīšanās par summu 11,40 Ls nedēļā ar minimālo parakstīšanās periodu 2 nedēļas.

NKAL 10.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā ir noteikts: „*Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka 1) tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs*

*pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis; 2) komercprakses īstenotājs **būtisku informāciju slēpj vai sniedz neskaidri, nesaprotami, divdomīgi vai nepiemērotā laikā, vai nenorāda komercprakses komerciālo nolūku, ja tas jau no konteksta nav skaidrs, un rezultātā vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis***”.

PTAC norāda, ka, vērtējot Reklāmā sniegto informāciju, PTAC konsekvēnti ņem vērā to, kā tajā sniegto informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs, kurš ir pietiekami zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs. Minēto izvērtēšanas veidu par pamatotu un pareizu ir atzinusi Administratīvā apgabaltiesa (Administratīvās apgabaltiesas 08.11.2005. spriedums lietā Nr.AA597-05/6, 17.punkts), un tas atbilst arī Eiropas Kopienu tiesas praksē atzītajiem reklāmas izvērtējuma kritērijiem (skat. Eiropas Kopienu tiesas 25.10.2001. spriedums lietā Nr. C-112/99, 52.paragrāfs, <http://curia.europa.eu/jurisp...>; Eiropas Kopienu tiesas 08.04.2003. spriedums lietā Nr. C-44/01, 55.paragrāfs, <http://curia.europa.eu/jurisp...>; Eiropas Kopienu tiesas 19.09.2006. spriedums lietā Nr. C-356/04, 78.paragrāfs, <http://curia.europa.eu/jurisp...>).

PTAC ieskatā Reklāmā sniegtā informācija par piedāvātā pakalpojuma izmantošanas kārtību tiek sniegta neskaidri un nesaprotami.

No Reklāmā sniegtās informācijas nevar skaidri secināt, ka, nosūtot vairākus kodus uz numuru 1883, patērētājs parakstās uz vairākām abonēšanām. Piemēram, nosūtot trīs no sadaļā „bildes” norādītajiem kodiem, kas norādīti zem katras bildes, patērētājs parakstās uz trīs atsevišķām bilžu kluba abonēšanām par maksu 5,70 Ls nedēļā ar minimālo abonēšanas termiņu 2 nedēļās, tātad kopā minimālā maksa par pakalpojumu ir 11,40 Ls.

No Reklāmā sniegtās informācijas „Nosūtot jebkuru kodu uz numuru 1883, Tu samaksāsi 1,90 Ls nedēļā un varēsi nedēļas laikā ielādēt mobilo saturu no kataloga” ir saprotams, ka, nosūtot jebkuru no Reklāmā norādītajiem kodiem, ir iespējams uzsākt attiecīgā pakalpojuma, piemēram, bilžu, spēļu vai melodiju kluba abonēšanu. Savukārt no PTAC 2008.gada 10.novembrī veiktās pārbaudes izriet, ka atsevišķas abonēšanas par atsevišķu maksu tiek uzsāktas ar brīdi, kad tiek pasūtītas vairākas vienības arī no vienas kategorijas.

Interneta vietnē www.ailab.lv publicētajā skaidrojošajā latviešu valodas vārdnīcā vārds katalogs tiek skaidrots kā „Saraksts, kurā priekšmeti sistematizēti pēc noteikta principa, noteiktā kārtībā”. Ar Reklāmā publicētā abonēšanas pakalpojuma aprakstā izmantoto vārdu „katalogs” ir saprotama vieta, kurā ir sistemātiski sakārtotas vienības, kuras iespējams iegādāties, nosūtot attiecīgo kodu uz numuru 1883, t.sk. par katalogu ir uzskatāms Reklāmā publicētais atsevišķu vienību saraksts.

Reklāmā ietvertās informācijas sniegšanas rezultātā tiek ietekmēta un/vai var tikt ietekmēta patērētāja rīcība, pieņemot lēmumu par tāda līguma noslēgšanu, ko tas citā situācijā nebūtu noslēdzis. Vadoties no Reklāmā sniegtās informācijas, Patērētājs var pieņemt lēmumu par vairāku vienību (piemēram,

bilžu) pasūtīšanu, līdz ar to parakstoties uz abonēšanu vairakkārt, nezinot par pakalpojuma patiesu maksu.

Turklāt, izvērtējot komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, jāņem vērā arī tas, ka daļa no konkrētās komercprakses mērķauditorijas ir viena no sabiedrības neaizsargātajām daļām - bērni un jaunieši, kuru ekonomiskā rīcība var tikt ietekmēta Reklāmas izplatīšanas rezultātā.

Saskaņā ar *NKAL* 1.panta pirmās daļas 1.punktu, Sabiedrība ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

NKAL 4.panta otrajā daļā ir noteikts, ka maldinoša komercprakse ir uzskatāma par negodīgu, un šā paša panta pirmajā daļā ir noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta. Ņemot vērā iepriekš minēto, PTAC secina, ka Sabiedrība, izplatot Reklāmu, kurā ir norādīta maldinoša informācija, ir īstenojusi negodīgu komercpraksi.

NKAL 17.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka, „*Ja uzraudzības iestādei ir pamats uzskatīt, ka pārkāpts negodīgas komercprakses aizliegums un tas var radīt tūlītēju un būtisku kaitējumu konkrētas patērētāju grupas ekonomiskajām interesēm, tā ir tiesīga pieņemt šā likuma 15.panta astotās daļas 2. vai 3.punktā minēto lēmumu kā pagaidu noregulējumu*”

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus un ņemot vērā, ka atkārtota šāda satura reklāmas izplatīšana var radīt tūlītēju un būtisku kaitējumu patērētājiem, PTAC konstatē, ka ir lietderīgi Sabiedrībai saskaņā ar *NKAL* 15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto tiesisko pienākumu **nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi**, jo ar negodīgas komercprakses izbeigšanu, tiks nodrošināta patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzība, kas kā likuma mērķis ir noteikts *NKAL* 2.pantā.

Vadoties no iepriekš minētā, PTAC saskaņā ar *NKAL* 1.pantu, 2.pantu, 4.panta pirmo un otro daļu, 10.panta pirmās daļas 2.punktu, 14.pantu, 15.panta astotās daļas 2.punktu un, pamatojoties uz *NKAL* 15.panta astotās daļas 2.punktu, 17.panta pirmo daļu, *Administratīvā procesa likuma* 1., 4., 5., 8., 12., 13. 17.panta pirmās daļas 4. punktu, 65.panta pirmo daļu un 67.panta otro daļu, Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.632 „*Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums*” 6.4.apakšpunktu,

nolemj:

uzlikt Sabiedrībai tiesisku pienākumu **nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi**, pārtraucot Reklāmas izplatīšanu līdz brīdim, kamēr netiks nodrošināta Reklāmas satura atbilstība *Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma* prasībām.

Reklāmas satura saskaņošana veicama pārrunu ceļā ar PTAC pārstāvjiem iepriekš saskaņotā laikā.

Saskaņā ar *Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma* 17.pantu lēmums par pagaidu noregulējumu ir spēkā no tā paziņošanas brīža līdz brīdim, kad tas ar Uzraudzības iestādes lēmumu tiek atcelts vai grozīts vai kad stājas spēkā Uzraudzības iestādes galīgais lēmums. Šo lēmumu var pārsūdzēt

Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 desmit dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Vienlaikus PTAC, pamatojoties uz *NKAL* 15.panta otro daļu, pieprasa Sabiedrībai **līdz 2008.gada 25.novembrim** iesniegt PTAC šādu informāciju:

1. personu skaits, kas parakstījušās uz abonēšanas pakalpojumiem laikā no 2008.gada 30.septembra līdz šim laikam,
2. personu skaits, kas atteikušās no abonēšanas pakalpojuma, uz kuru tās parakstījušās augstāk norādītajā laika posmā,
3. personu skaits, kas parakstījušās uz vairāku Reklāmā piedāvāto vienību abonēšanu (piemēram, pasūtot divas vai vairākas no Reklāmā piedāvātajām melodijām vai, pasūtot vienu melodiju un vienu spēli u.tml.) augstāk norādītajā laika posmā,
4. personu skaits, kas atteikušās no 3.punktā minētā abonēšanas pakalpojuma.

Direktore

B.Vītoliņa

G.Keistere, tālr.67388626
Gita.Keistere@ptac.gov.lv